

Winland-hankkeen Vaikuttavuustarina II: Tiedosta toimintaan: ymmärrys energia-, ruoka- ja vesiturvallisuuden kytköksistä osaksi päätöksentekoa

From Failand to Winland (Winland)
Konsortion johtaja Olli Varis

Winland on kolmevuotinen Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittama tutkimushanke (2016-2019), joka tarkastelee Suomen energia-, ruoka- ja vesiturvallisuutta yhteiskehittämisen ja tulevaisuusskenaarioiden avulla. Hankkeen tavoitteena on näihin teemoihin liittyen tuottaa uutta tietoa (Vaikuttavuustarina I), viedä tuotettua tietoa osaksi hallinnon prosesseja (Vaikuttavuustarina II) ja tätä kautta parantaa yhteiskuntamme resilienssiä (Vaikuttavuustarina III). Nämä kolme tavoitetta ja niitä kuvaavat vaikuttavuustarinat ovat läheisesti kytkeytyneitä toisiinsa.

Tässä Vaikuttavuustarina II:ssa vastataan *Turvallisuus verkottuneessa maailmassa* -ohjelman kysymykseen *Miten turvallisuusuhkia koskeva tieto ja sen käyttö tukevat turvallisuuden hallintaa/saavuttamista ja yleistä turvallisuudentunnetta?*

Vaikuttavuustavoite II: ymmärrys energia-, ruoka- ja vesiturvallisuuden kytköksistä osaksi päätöksentekoa

Winland-konsortion toinen vaikuttavuustavoite on tuoda laajennettu ymmärrys energia-, ruoka- ja vesiturvallisuudesta osaksi kansallisia strategioita ja lainsäädäntökäytäntöjä ja täten parantaa institutionaalisia valmiuksia taata Suomen kokonaisturvallisuuden järjestelmien resilienssi.

Lisätietoa hankkeestamme ja sen keskeisistä teemoista: <http://winlandtutkimus.fi>

Toimijakentän kartoitus keinona keskeisimpien sidosryhmien tunnistamisessa ja politiikkasuositusten kohdentamisessa

Hankkeessa toteutetaan ns. toimijakenttäanalyysi, jossa tunnistetaan keskeisimmät kokonaisturvallisuuden ja tarkemmin energia-, ruoka- ja vesiturvallisuuden toimijat (organisaatiot ja henkilöt), heidän toimintaansa ja vuorovaikutusta säätelevät tärkeimmät institutionaaliset kehykset (normit, arvot, säännöt, tavat; periaatteet, lait, sääntely, politiikat, strategiat) sekä eri toimijoiden käytännön vuorovaikutuksen muodot ja niiden kipupisteet ja kehittämistarpeet. Analyysi kartoittaa toimijakenttää skaalalla normaalioloista kriiseihin, vertaillen nykytilannetta ja eri hankkeessa luotavia skenaarioita, lyhyttä ja pidempää aikaväliä. Vastaavanlaista kokonaisvaltaista analyysiä Suomen kokonaisturvallisuuden toimijakentästä ei ole aiemmin tehty. Winland hyödyntää analyysia keskeisimpien sidosryhmien tunnistamisessa ja politiikkasuositusten kohdentamisessa.

Hankkeessa myös tunnistetaan yhdessä sidosryhmien kanssa parhaillaan käynnissä olevat strategioiden ja lainsäädännön valmisteluprosessit, joihin on erityisen tärkeä pyrkiä vaikuttamaan. Lisäksi sidosryhmien kanssa etsitään keinoja nostaa uusia kokonaisturvallisuuden kysymyksiä ministeriöiden ja päätöksenteon valmistelun agendalle jo ennen kuin ne siirtyvät lainsäädäntövalmisteluun.

Mitä on jo saavutettu, miten tästä eteenpäin?

Hankkeessa on edetty hyvin keskeisten toimijoiden, institutionaalisten kehysten ja strategioiden ja lainsäädännön valmisteluprosessien tunnistamisessa.

Toimijakenttäanalyysissä on tähän mennessä tunnistettu Suomen kokonaisturvallisuuden ja energia-, ruoka- ja vesiturvallisuuden keskeiset toimijat ja heidän toimintaansa ja vuorovaikutusta säätelevät institutionaaliset kehukset. Analyysin seuraavassa vaiheessa keväällä 2017 alkaen tunnistetaan keskeisimpien toimijoiden käytännön vuorovaikutuksen muodot ja niiden kipupisteet ja kehittämistarpeet yleisesti ja syvennettynä tapaustutkimusten kautta.

Keskeisimpien käynnissä olevien valmisteluprosessien tunnistamista jatketaan keväällä 2017, mutta hanke on jo nyt mukana suunnittelemassa Huoltovarmuusorganisaation valmiusharjoitusta syksyille 2017. Harjoitusta on kuvattu tarkemmin Vaikuttavuustarina III:ssa. Lisäksi hanke on mukana keskusteluissa hallitusohjelmaa valmistelevan ministeriöiden ennakointityön kehittämiseksi keväällä 2017. Hanke kommentoi Yhteiskunnan turvallisuusstrategian päivitystä keväällä 2017.

Hanke on tunnistanut, että vaikuttavuuden näkökulmasta on tärkeä pyrkiä luomaan agendaa jo ennen kuin lainvalmistelu käsittely alkaa valiokunnissa. Vuonna 2017 luodaan lisää suhteita päätöksentekijöihin ja valmisteleviin virkamiehiin. Heidän kanssaan käytävien keskustelujen pohjalta hanke tunnistaa nousevat yhteiskunnalliset kertomukset ja prosessit, joihin hankkeen on tärkeä linkittyä.

